

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Ambrosius Calepi||nus Bergomates: professor de||uotus
ordinis Eremitarum sancti Au||gustini: Dictionum
latinarum e greco || pariter diriuantiu[m]:
earu[n]de[m]q[ue] interpre||tationu[m] collector ...**

Calepino, Ambrogio

[Wien], 1512

VD16 VD16 C 227

J Ante C

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97871](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97871)

Iantha fuit nymp̄ha ocean̄i ⁊ Tethios filia: vt auctoz est Hesiodus.

Ianira pe. pro. fuit Ocean̄i ⁊ Tethios filia.

Iapis idis. nomē pp̄uū etholi q̄ cū ad regionē Venetię uenisset oppidū de suo noīe cōdidit ⁊ ea pars ubi tū mau⁹ flui⁹ est iapidis nomē sūpsit Virg. Castella in tumul⁹ ⁊ iapidis arua timauit. Hā dicta est iapidia.

Iapetus pe. cor. celi ⁊ terre filius: vt inquit Hesiodus. Hunc quidā promethēi patrē fuisse asserūt. De quo Suid. Siue recens tellus seductaq; nuper ab alto Bœchere cognati retinebat femina celi. Quā sat⁹ Iapeto mixtā fluminalibus vndis. finxit in effigie mode rātū cuncta deorum.

Iapigis. pe. cor. uentus ex Apulia proficiscens q̄ qua si aduersus Eurū flare videt. De hoc Luc. libro. vj. Excipit aduersus cepيروس ⁊ Iapygia pindus. Est ⁊ Iapyr nomen Dedali filii.

Iapygia Apulia dicta ē ab iapyge Dedali filio vt Diogenes ⁊ Soli. scribere. Iapygiū dō Salentiozū p̄mo eorum est. Virg. li. ij. Vinctos garganti condebat iapygis agris. Unde Ser. Iapygia partē esse apulie dixit in qua est mons gargan⁹ qui vīg in Adriaticū pelagus tendit. Quis metropolis est Hyndusium ⁊ Tarenti ciuitas. Hanc regionē Desapiam ⁊ Iapygiā ⁊ Calabriā ⁊ Salentinā multi nominant.

Iason nomē prop̄uū Iolonis filii fratris Pelie Thefalie regis: qui colchos profectus vellus aureū abtullit. De hoc Iulianus ⁊ Plodius. siculus latius scripserunt. Quis noīe prima uocalis est. Duid. Quē nisi crudelē non tangit Iasonis etas.

Iasus vnus fuit ex p̄uimīs argiuozū regibus a quo argiuū Iaside dicitur.

Iapida nunc forū iulii regio italię ab Iapide Bœholi filio qui ad eas oras ueniens oppidū de suo noīe condidit. A quo ea pars ubi fluius est Timauus iapida cognominata fuit. Virg. li. ij. geoz. Castella in tumulis ⁊ iapidis arua timauit.

Iasum insula Larię que continet adiacet: cuius incolę magna ex parte victū ex mari captabat cum sterilem regionē haberet. A qua iasus finus: cui⁹ municeps Cerillus fuit. Ex isto fuit Diodorus dialecticus cognoimento Chronus.

Iaspis lapis preciosus. qui a Ili. de greco in latinū uiridis gēma interpretat⁹ ias quippe uiride πρασινος gēma. Est enī uiridis sicut smaragdus sed crassi coloris. Sunt qui cōponant ex ioy viola ⁊ πασ totus: quasi totus sit violaceus.

Iatrolecte latine rectoris medicorū.

Iasiges methanaste populi in Europa q̄ sicut Sto. li. iij. scribit ab ouēte habet Dacia: ab occasu ⁊ haultro germanie partē a septētrione Sarmatiā.

Iapartes fluius qui vt Darti. docet illā terre partem fecat qui Tanais putabat: quem Demodamas dux tras cēdit ⁊ alium esse perdocuit.

I ante B

Iberus pe. pro. fluius hispanie: q̄ apud cātabros oriens p̄ quadraginta passū milia fluit: ⁊ in mare balearicū exit. Eustachi⁹ ἰβηρ δε οπὸς αμοσ κατὰ δε ἰπασ ἀπο βασιλεος ὁ μαυριμος ἀπο ἰπυρχαση λοχη μα ο εσθι γυρι α του ευρο του αχου ἰωρσθη λωρ ἰωρ περι τα γάληρα κατὰ ελλα πολλα λε γει ο αλοσ ευσσ α θιοσ. Luc. lib. iij. Qui p̄stat terris infert tibi nomen iberus. Qd̄ iberū declinari p̄t̄: s̄tertū q̄ sequit flumē. Et iberi vī cris pe. pro. vt Dui. ait. Hæoz. Iberi r̄bdanig potoz Luc. Occurrat iberib⁹ alter. Unde iberia dicta est pars hispanie q̄ intra iberū c̄tinet: Quis generali uocabulo p̄ hispania capiat. Et iberiā q̄ dā partē vnā exteriore: alterā interiorē dixerunt. Hanc

regionē celte gallozū populi relictiis sedibus suis habitauere. Cū cōposito ex vtraq; gente noīe Celtiberi appellati sunt: ⁊ regio eozum celtiberia. Ab iberia uero iberi ⁊ iberes uocati sunt populi hispani. Est ⁊ alia regio hoc noīe iuxta pontū intra colchida ⁊ armenia uenenoz feraz: q̄ caucasis montibus circūdat: cuius similiter populi iberi ⁊ iberes dicti sunt: a quibus vt Tarro scribit: uenerunt q̄ in hispania habitauerunt: ⁊ a quibus hispania iberia: ⁊ fluius hispanie iberus. Et iberus a. um. Virg. lib. ij. Dice acū chlamydē ⁊ ferrugine clar⁹ iberā. Scribit Diodorus: Iberes populos a pyrenis mōtib⁹ profectos in asiam sedes posuisse. Cū ea pars Asię iberia nūcupat. Iberiā regionē mulier captiua sub Cōstāntino Heleng filio p̄uerit ad ch̄istianā fidem ea pudicam traducēte vitā ⁊ in oratione iugiter p̄sistēte.

Iberia regio. vide in dicitōe iber⁹: de qua modo.

Iber vel iber cis. syluestris capree genus p̄uicissimū: vt Dli. libro. viij. scribit. De quo et apud Herod. Job. xxv. scribitur. Nūquid nosti tēpus ibericū partus? Quidā tamen hoc nomē aspirant.

Ibi aduerbiū loci significat in hoc loco: ⁊ pp̄ie d̄: cum semel loc⁹ mōstrat. Ibi dē cū sepi⁹ Virg. Ter fluce ibidē torq; agens. Ab ibi sūt cōposita: mibi ⁊ alibi.

Ibis: auis egypti: que sicut Herod. scribit duplex ē. Altera nigra tota est. Altera Ciconie non ab similib⁹ diuersa in a Ciconia. Hęc rostri adūctate per se partē perluit qua reddi cibozū onera cōsueuerūt ⁊ serpētibus uescit. De hac Luce. lib. ij. de natu. Ceter iberes maximā vim serpentū cōficiūt cum sint aues excellēti ḡdis cruribus: conico proceroz rostro: auertunt pestē ab egypto cū uolucres anguis ex vastitate Libie uento ap̄tico inuectas interficiūt atq; cōsumūt ex q̄ fit vt ille uiuē nec motū nec oīe nec odorē morituz. Ab huius auis similitudine Ibis p̄ inuidio ponitur. Unde Duidius lib̄ū in ibim scripsit.

Ibicus penul. cor. nomen poetę lyrici r̄egini apud grecos p̄gelari a quo genus metri dictū est ibicū: sic alterū ab alceo alcaicum.

Ibernia/insula in oceano septētrionali uersus occasum prima britānię: sed qua britānia angustior ab ap̄tico in bozā porrigitur: cuius partes proles iberiam p̄ospectāt. vnde ⁊ iberia dicta: in ea nullus anguis uidetur/ nulla apis.

I Ante L

Icarus pe. cor. Dēbali Laconū regis filius fuit: pater Denelopes. Propter lib. ij. Icare cecropiū merito iugulate colonis. Hęc etiā icariotus dictus est. Unde icariotis forma patronymica. Qui. lib. iij. de pō. Dorte nihil op⁹ est nihil icariotide tela. Icar⁹ etiā dictus fuit Dedali filius q̄ vna cū patre ⁊ creta fugiens fretus alarū fiducia cum vltra patris iussū altius euolasset: solisq; ardore cera qua penne continebātur liquefacta esset: ita vt ab aliis deflueret/ decidit in mare qd̄ est inter myconē ⁊ gyardū a quo postea icareum mare dictū fuit: dicēte Duid. lib. iij. de trif. Icar⁹ icarias nomini fecit aquas. Preterea icarus: vt Dli. lib. iij. auctor est: mons est in attica regione.

Icaria/insula in cario mari ab icaro Dedali filio dicta: que trecetozū stadiorū ambitū habet. Et in ea Diane tēplū Lauro polū appellatū. Hęc ⁊ icarus dicta est añ Doliche uocata. Est inter Gardū ⁊ siculū mare.

Icarion fuit nomen seuissimū pyrate.

Icos a Iice. in rhetoricia ponit breuis cōplexio.

Iconū oppidum cappadocie/ optime olim habitatoz: fortunatio: ē habens regionē. Alterū est in Asia pōtica regione apud Trogetē lacū: vt inquit Strabo.

Icon siue econ/latine effigie/ imago ⁊ statua ex membris ip̄is a pictozibus seu statuarijs exp̄essa. Plin⁹

lib. xxviii. Eoz do qui ter ibi superauissent imagines
 ex membris ipsorum similitudine expressa: quas eco-
 nas vocat. Nonnulli etiam hec Icona e. z hoc iconis-
 ma atis. declinant. Cuius diminutiū est Iconcula.
 Est z icon teste Cicerone ad herē. figura cū. s. forme
 ad formā cū quadā similitudine sit collatio/ aut laudis/
 aut vituperationis causa: vt si diceret: Ibat in plū eos
 pore tauri validissimi/ impetu leonis accerrimi.

Iconicus a. um. z iconius a. um. qd ita est pictū siue for-
 matū/ vt ex eius membris sit expressa similitudo. Sue.
 in Cali. Simulacrū stabat in templo aureū iconium
 amiciebaturq; quotidie veste quali ipse vteret. Pli.
 Adeo iam colorū vsus increbuerat/ adeoq; ars pfe-
 cta erat: vt in eo plio iconcos duces pinxisse tradat
 arbeniensis Helciade/ Callimachus/ Lyncegiū/ Bar-
 barorum/ Dariū/ Zysapbernem.

Ico is. ic. icum. pcurio: z passiuū Icor. Pli. Arbozum
 manu factoū receptarūq; in domos fulmine laurus
 sola non icit. Lini. lib. j. Ibi in turba icus Rem^o ce-
 cidit. Hinc fit icus us. pro percussione. Cice. lib. iij.
 offi. Ictū fulminis deflagrauit. Pūma huius dōbi in
 presentia: vt inquit Pli. corrupit: sed producit in p-
 terito z mutato o finalē in i. Lucre. tñ. pducit in pten-
 ti. Erin corpus propellit z icit.

Iconisimos. Sene. lib. xv. episto. appellat descriptioes
 atq; id verbū esse publicanozū.

Ictipis idis. inquit Aristo. Syluestris mustele gen^o est
 magnitudine militentis catelli: sed pilo facie albedi-
 ne partis inferioris z mox astutia mustelle simile est
 Danuselicit maiorē immodus/ officit alucaribus
 Mellis enim auida est: aues etiā petit vt felis. Hāc
 martem speciali vocabulo z martureū/ seu fouinuz
 vocant. Gentale ei officum est.

Ictribis cum ipso latine piscis dicit: a quo sunt
 icthyobolus/ piscator.

Icthyobolion/ locus vbi pisces venduntur.

Icthyophagi pe. cor. qui ex piscibus viuunt: quo noie
 dicitur quidā populi. de quibus Hiero. cōtra Ioi-
 ni. Porro icthyophagi/ gens errās in litore maris
 rubi/ sup petras solis calore feruentes asiant pisces
 z hoc solo alimento viticant.

Icthyotrophia apud Col. loca in quib^o alunt pisces:
 que ex piscine z viuaria latine dicuntur. Nam lib. ix.
 sic ait: x̄θ̄ῡο̄ρ̄ο̄φ̄ῑα. sedula cura exercent. Ea sunt
 omnia vt latine potius loquamur sicut auū cobor-
 raliū stabula: nec minus eaz que cōclauibus septe sa-
 ginantur: vel aquatiliū animalū receptacula.

Icthyocola gluten ex piscib^o. Est etiā nomē piscis.
 Ceterus dō quotiens vult glutinū intelligi nō piscē:
 adicere solet gluten.

Icteros pe. cor. morbus cum per totū corpus bilis sus-
 funditur: q̄ interdū nigra/ interdū flaua ē. Et icterie^o
 qui eo morbo laborat/ ab ictero aue quā nos Galbu-
 lam vocamus auctore Pli. qui ait: Quis icterus vo-
 catur a colore: q̄ si spectet sanari id malū tradunt/ et
 autē mori: hanc puto latine vocari galbulam. De hac
 aue sic legimus: Galbula decipitur calamis z reti-
 bus ales. Turget adhuc viridi cum rudis vna mero.
 Hęc etiā sicedula dicit/ q̄ ē crocei coloris. Hęc mor-
 bum Pli. et Bar. regū appellat/ q̄ multo pceptue
 curaret. Cor. z Apu. Auruginē z auruginosū hoies
 dicit Barcel. Arquatū a colore celestis arqus.

Ichnusa pe. pro. insula sardinia dicta est: qm̄ ad similitudi-
 nem vestigiū facta sit/ qd grece icchnos dō. Syri. lib.
 vi. Inde ichnusa pūs grauis memorata colonis.

Ichneumon/ animal est magnitudine felis/ specie mur-
 vulgo nunc murindicū vocat. Mascā in egypto et
 cū aspide pugnat. Ichneumona egyptū adorāt/ quo-
 niam oua crocodillozū cōterat/ z luro cōuolūt/ cum
 os aperit ita vt vīres eozū in lire soleat: vt exestis

intestinis eos inermat. Pli. etiā scribit Ichneumo-
 nes esse vespas minores q̄ alię q̄ vni gen^o perimūt
 ex araneis phalangū appellatū.

Ichnographia est circini regule modice cōtinens vsus
 ex qua capiuntur formarū in solis arearū descriptio-
 nes. Aucto: Cicru. libro. j.

I ante D

Id varijs modis vsurpat ab auctoribus. Cum est dici-
 tur id qd res est: idem est ac si diceret/ qd verum est.
 Ter. in adel. Terum cogito id qd res est. Id gratias
 sum. i. in ea gratie sum. Aliq̄ ornatus tñ causa dō: vt
 id qd. i. qd. Idipsum. i. hoc. Cice. Lentulo. Multi
 rogabant: atq; idipsum consiliibus inuitis. Ab id fit
 idcirco coniunctio z ideo.

Ida idē mons altissimus q̄ ad troadez spectat/ habetq;
 multos pedes. Latus ei^o septentrionale ex angulū
 abydi vsq; ad Eiapū z Lycienū agrū ad pponitē
 pertinet: occidentale ad bellespontū respicit: austra-
 le. p̄mōzū facit: qd lectū appellat orientalia idē ad
 Byfos declinat: abū datoz mōs aq; z multa flumina
 ex eo descendūt in cui^o simitate loc^o fuit Bargar^o ap-
 pellat^o a quo gargara colica cuncta dicta est. Orib.
 li. iij. saf. Dindymon z Lybelen z amena fōtib^o idā.
 Ida etiā appellata fuit Dardani scytharū regē filia.

Ideus a. um. nomen ab ida deductum. Propet. Ledī-
 te iā diue quas pastor viderat olim: Ideis tunicā po-
 nere verticibus. Est z nomen propiū viri quem tro-
 iano: um pieconi dicit Dōmerus.

Idalus/ mons est z nemus in Epyto quondā veneri fa-
 cer vbi z breue oppidum fuisse traditur. Unde z ve-
 nus idalia appellata.

Idaspes/ fluu^o insignis magnitudine in quo aureę ba-
 renę z gēne dephendunt. Fluit per partbos z indiā
 z ample pfundoz alio crebras fac insulas. Postre-
 mo q̄tuoz suscepit fluminib^o Indo flumini admi-
 scetur. Dicit^o Idaspes ab idalpo medozū regē.

Ideo pe. pro. octo Iouē adeoz Ideas inqt Aug. libro
 lxxx. q̄stionū latine possum^o vel forma vel species di-
 cere: vt dō z dōo trāsferre videamur. Ideas p̄nus
 Plato appellat peribet. Sunt autē idē exēpla-
 ria eterna eoz q̄ naturaliter sunt immortales/ imutabi-
 les/ inuolabiles. Et vt res apertio fiat/ op^o est fieri
 oēs hoies intelligere quēdā boiem. Et fieri oēs eqs
 equū. Et fieri animalia/ animal ingentū. Et quēdam
 modū ex vno sigillo cōplures sunt imp̄ssioes: sic ex
 vno homie secenta milia boim. Et hec est Platonis
 Idea. A quo Arist. dissenties nullas putat esse Ide-
 as. Eule. lib. preparatiōis. Idea sic diffinit. Idea est
 p̄peta substantia causa z principium: vt singularia
 talia sint/ qualis est ipsa: z quēdam modū sensibiliū exē-
 plaria ad hec corpora pcedunt: sic q̄ oia in seipsa pri-
 net pulcherrima atq; pfectissima hui^o mundi exēplar
 est: ad quā creatore deo ab vniuersa substantia mun-
 dus simillime formatus est.

Ideo cōiunctio est: z significat ob eā causam.
 Idcirco/ propter hoc/ similiter cōiunctio est.

Idē cōponit ex is z demū. i. iterum is. Et tam in genere
 maf. q̄ neu. noiatū/ necnon actūs maf. z fe. generis
 mutat in in a nō euphonię causa: vt eundē eadem.
 Ceteri dō calus ex integro z corrupto cōposito inue-
 niūtur: vt eadē/ euidē/ eide/ eode. Idē eadē/ eisdē/ eol-
 dem. Itaq; p duo ii. vel p e et i regula erigit scribi tē
 noiatū pluralē masculinū q̄ dñi et ablatiū plura-
 les. Volēt tñ auctores et p syneresim vñā p duabus
 ponere. Et in neutro qdē geminal cōpositio et dicit-
 mus idē idē. Sed cū idē est generis masculini/ pduci-
 tur i. In neutro dō corrupit. Virg. lib. iij. Idem am-
 bas ferro dolor atq; eadē boza tulisset. Iuue. Si se-
 cisset idē caderet sub iudice mox. Nonis. interdū idē